

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1681/2552

บริษัทเครดิตฟองซิเอร์อาเชียน จำกัดโจทก์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้คัดค้าน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์เสรีสากล
ธนกิจ จำกัดจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 79, ป.พ.พ. มาตรา 148, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483
มาตรา 109

ย่อ / หลักกฎหมาย

คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ให้ปลดจำเลยจากล้มละลายมีผลเพียงให้จำเลยหลุดพ้นจากการเป็น
บุคคลล้มละลายมีอำนาจในการจัดการทรัพย์สินหรือกิจการของตนซึ่งได้มานับแต่วันที่ได้รับ
การปลดจากล้มละลายแล้วเท่านั้น ส่วนเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยังคงมีอำนาจในการจัดการและ
รวบรวมทรัพย์สินของจำเลยซึ่งเป็นทรัพย์สินอันอาจแบ่งได้ในคดีล้มละลาย ทั้งจำเลยซึ่งได้ถูกปลด
จากล้มละลายนั้นยังมีหน้าที่ช่วยในการจำหน่ายและแบ่งทรัพย์สินของตนซึ่งตกอยู่กับ
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483
มาตรา 79 เมื่อที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่จำเลยมีอยู่ในเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลายซึ่งตกอยู่กับ
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้คัดค้าน ทั้งผู้คัดค้านได้รวบรวมต้นฉบับโฉนดที่ดินพิพาทอันเป็น
เอกสารสำคัญสำหรับที่ดินพิพาทไว้แล้วก่อนศาลมีคำสั่งปลดจำเลยจากล้มละลาย ดังนั้น เงินค่าเช่า
ซึ่งเป็นดอกผลของที่ดินพิพาทดังกล่าวตาม ป.พ.พ. มาตรา 148 ย่อมตกเป็นทรัพย์สินในคดี
ล้มละลายอันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้ด้วย ผู้คัดค้านจึงมีอำนาจในการจัดการและรวบรวมเงินค่าเช่า
ที่ดินพิพาทดังกล่าวเพื่อแบ่งชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายต่อไป

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2526
และศาลมีคำสั่งปลดจำเลยจากล้มละลายเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2544 โดยมีเงื่อนไขให้จำเลยยื่น
บัญชีแสดงการรับทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างปีทุกๆ ปีต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้คัดค้าน ต่อมา
ผู้คัดค้านมีหมายนัดฉบับลงวันที่ 19 มกราคม 2547 ถึงนายมานพผู้รับมอบอำนาจจำเลย ให้จำเลย
นำส่งสัญญาเช่าและค่าเช่าทั้งหมดนับแต่จำเลยนำที่ดินของตนออกให้เช่าเพื่อรวบรวมเข้าสู่กอง
ทรัพย์สินของจำเลย จำเลยยื่นคำร้องว่า ที่ดินที่จำเลยนำออกให้เช่า ผู้คัดค้านยังมิได้มีคำสั่งยึดหรือ
อายัดไว้ในกองทรัพย์สินของจำเลย ที่ดินดังกล่าวจำเลยส่งมอบให้นายมานพครอบครองในฐานะ
ส่วนตัวสัญญาเช่าที่ดินระหว่างนายมานพกับผู้เช่าจำเลยมิได้มีนิติสัมพันธ์ด้วย ทั้งเงินได้จากค่าเช่า
เกิดขึ้นภายหลังจากที่จำเลยพ้นจากการล้มละลายแล้ว คำสั่งของผู้คัดค้านที่ให้จำเลยนำส่ง
สัญญาเช่าและค่าเช่าที่ดินดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้คัดค้าน
ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ที่ดินจำเลยนำออกให้เช่ามีจำนวน 21 แปลง เป็นที่ดินที่จำเลยมีอยู่ใน
เวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลายและผู้คัดค้านได้รวบรวมต้นฉบับโฉนดที่ดินไว้แล้วก่อนศาลมีคำสั่ง
ปลดจำเลยจากล้มละลาย เงินค่าเช่าที่ดินดังกล่าวแม้จำเลยได้มาภายหลังจากปลดจำเลยจาก
ล้มละลายก็เป็นเงินที่จำเลยต้องนำมาแบ่งชำระแก่เจ้าหนี้ในคดีล้มละลายต่อไป ตาม
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 109 ขอให้ยกคำร้อง ระหว่างพิจารณาจำเลย
ยื่นคำร้องขอให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาข้อกฎหมายเบื้องต้นว่า ผู้คัดค้านมีอำนาจจัดการเกี่ยวกับ

ค่าเช่าที่ดินพิพาทภายหลังปลดจำเลยจากล้มละลายหรือไม่ โดยผู้คัดค้านแถลงยอมรับข้อเท็จจริงว่า ที่ดินพิพาทเป็นของจำเลยและค่าเช่าเกิดขึ้นภายหลังมีการปลดจำเลยจากล้มละลาย ศาลชั้นต้นจึงได้ส่วนพยานจำเลย พยานผู้คัดค้าน แล้วมีคำสั่งแก้ไขคำสั่งของผู้คัดค้าน ให้จำเลยนำส่งสัญญาเช่าที่ดินของจำเลยทั้งหมดแก่ผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีล้มละลายพิพากษาแก้ไขให้จำเลยนำส่งค่าเช่าที่ดินพิพาททั้งหมดนับแต่นำที่ดินพิพาทออกให้เช่าแก่ผู้คัดค้าน นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำสั่งศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ จำเลยฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงรับฟังยุติว่า เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2544 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งปลดจำเลยจากล้มละลายโดยมีเงื่อนไขให้จำเลยยื่นบัญชีแสดงการรับทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างปีต่างๆ ปี ต่อผู้คัดค้าน ต่อมาจำเลยโดยนายมานพนำที่ดินพิพาทของจำเลยจำนวน 21 แปลง ออกให้บุคคลภายนอกเช่าซึ่งที่ดินพิพาทดังกล่าวเป็นที่ดินจำเลยมีอยู่ในเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลาย และผู้คัดค้านได้รวบรวมต้นฉบับโฉนดที่ดินไว้แล้วก่อนศาลมีคำสั่งปลดจำเลยจากล้มละลายแต่ยังไม่มีมียึดที่ดินดังกล่าวไว้ ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยมีว่า จำเลยจะต้องส่งมอบค่าเช่าที่ดินพิพาททั้งหมดนับแต่นำออกให้เช่าให้แก่ผู้คัดค้านหรือไม่ เห็นว่า แม้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งปลดจำเลยจากล้มละลายเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2544 แล้วก็ตาม แต่ก็มีผลเพียงให้จำเลยหลุดพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายมีอำนาจในการจัดการทรัพย์สินหรือกิจการของตนซึ่งได้มานับแต่วันที่ได้รับการปลดจากล้มละลายแล้วเท่านั้น ส่วนเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็ยังคงมีอำนาจในการจัดการและรวบรวมทรัพย์สินของจำเลยซึ่งเป็นทรัพย์สินอันอาจแบ่งได้ในคดีล้มละลาย ทั้งจำเลยซึ่งได้ถูกปลดจากล้มละลายนั้นยังมีหน้าที่ช่วยในการจำหน่ายและแบ่งทรัพย์สินของตนซึ่งตกอยู่กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 79 เมื่อข้อเท็จจริงฟังยุติแล้วว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่จำเลยมีอยู่ในเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลายซึ่งตกอยู่กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้คัดค้าน ทั้งผู้คัดค้านได้รวบรวมต้นฉบับโฉนดที่ดินพิพาทอันเป็นเอกสารสำคัญสำหรับที่ดินพิพาทไว้แล้วก่อนศาลมีคำสั่งปลดจำเลยจากล้มละลาย ดังนั้น เงินค่าเช่าซึ่งเป็นดอกผลของที่ดินพิพาทดังกล่าวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 148 ย่อมตกเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลายอันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้ด้วย ผู้คัดค้านจึงมีอำนาจในการจัดการและรวบรวมเงินค่าเช่าที่ดินพิพาทดังกล่าวเพื่อแบ่งชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายต่อไป ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ไขให้จำเลยนำส่งค่าเช่าที่ดินพิพาททั้งหมดแก่ผู้คัดค้านมานั้นศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย" พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ไพโรจน์ วายุภาพ · พิชัย อภิชาติอำมฤต · กิรติ กาญจนรินทร์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1681/2552>